Nefrostomiekatheter (nierdrain): inbrengen en verzorgen

In overleg met uw arts is besloten dat u een nefrostomiekatheter krijgt. In deze folder wordt beschreven wat het doel is van deze katheter, hoe hij wordt ingebracht en hoe hij verzorgd moet worden.

Rijnstate

Neem altijd uw verzekeringsgegevens en identiteitsbewijs mee!

Het doel van deze katheter is om het afvloeien van urine vanuit de nier naar buiten toe te waarborgen. Het inbrengen van deze katheter is dus alleen noodzakelijk als de passage van urine tussen nier en blaas verhinderd wordt. We spreken dan van obstructie.

Eén van de meest voorkomende oorzaken van obstructie is een steen die in de urineleider geklemd zit. Wanneer de urine dan niet kan passeren, ontstaat uitzetting van het bovenliggende verzamelsysteem van de nier (stuwing). Als deze urine geïnfecteerd raakt, kan dit schadelijk zijn voor uw nier en is zelfs sprake van een spoedindicatie tot inbrengen van de nefrostomiekatheter. Deze ontlast de gestuwde, ontstoken nier. Als de infectie tot rust is gekomen, kan de steen verwijderd worden.

Voorbereiding

De ingreep vindt plaats onder steriele omstandigheden. Zo nodig krijgt u van tevoren antibiotica toegediend. Als de ingreep niet met spoed wordt verricht, hoort u van uw arts of u tijdelijk met bloedverdunnende medicijnen (Sintrom, Marcoumar, Acetosal) moet stoppen. U hoeft niet nuchter te zijn voor de ingreep.

De ingreep

De ingreep vindt plaats op de Röntgenafdeling. U wordt een dag opgenomen op de verpleegafdeling Urologie.

Voor de ingreep wordt u plaatselijk verdoofd. U ligt daarbij op uw buik, eventueel ondersteund door een kussen. Na desinfectie van de rughuid (met jodium) worden de huid en diepere lagen verdoofd met een injectie. Met behulp van een echografie-apparaat wordt de nier in beeld gebracht. De nier wordt met een dunne naald aangeprikt tot in het urineverzamelsysteem. Het aanprikken van de nier kan een beetje pijnlijk aanvoelen.

De naald wordt vervolgens vervangen door een katheter van buigzaam materiaal. Deze katheter blijft goed in de nier liggen omdat er aan het uiteinde een krul zit. Door de katheter kan de urine naar buiten toe aflopen in een katheterzak. De katheter wordt op de huid vast geplakt met een speciale pleister en daarna afgedekt met een pleisterverband.

Complicaties

Soms kunnen er tijdens of na het inbrengen van het katheter de volgende complicaties ontstaan:

- Er kan een bloeding in de nier ontstaan. Meestal stopt deze vanzelf.
- Er kan lekkage ontstaan van urine buiten de nier. Afhankelijk van de hoeveelheid zal dit later via een punctie weggezogen worden.
- Bij het aanprikken van de nier kan de dikke darm geraakt worden.

Complicaties bij deze ingreep zijn zeldzaam. Als u klachten krijgt, zoals hevige pijn en koorts, is het belangrijk uw uroloog te waarschuwen. Buiten kantoortijden kunt u contact opnemen met de Spoedeisende Hulp.

De eerste dag na het plaatsen van de katheter kan de urine rood gekleurd zijn door kleine hoeveelheden bloed in de urine. Dit is een normaal verschijnsel.

Ondanks dat de nefrostomiekatheter goed wordt vastgemaakt met krul en pleisters, kan de katheter uit uw nier losraken en eruit vallen. De katheter moet dan opnieuw ingebracht worden. Soms is het kanaaltje nog intact, wat het inbrengen vergemakkelijkt. Daarom is het belangrijk dat u zo snel mogelijk contact opneemt met de uroloog als het katheter is losgeraakt.

Rondom de katheter kan reactief weefsel ontstaan (wild vlees). Dat geeft vaak wat extra afscheiding op het gaas. Dit weefsel kan eventueel aangestipt worden met zilvernitraat.

Verzorging van de katheter

Aan de katheter wordt een opvangzak verbonden waarin de urine loopt. Deze zak wordt met een bandje of kousje aan uw been vastgemaakt. Er zit een kraantje onderaan waarmee u hem een aantal keer per dag leeg kunt laten lopen in het toilet. 's Nachts kan er een nachtzak met grotere inhoud aan de dagzak verbonden worden. De dagzak moet om de 3-4 dagen verschoond worden, de nachtzak kunt u 's morgens leegmaken en doorspoelen met kraanwater. De nachtzak mag een week gebruikt worden.

Bij ontslag van de verpleegafdeling krijgt u een recept mee voor verbandartikelen en urineopvangzakken.

Zorgt u ervoor dat u bij het verwisselen en aansluiten schone handen en materialen gebruikt. De aansluitingen van de zakjes kunnen met 70% alcohol schoongemaakt worden.

De speciale vlindervormige drainpleister moet 1 x per week verschoond worden. Dit kan door een wijkverpleegkundige of een familielid worden gedaan. Bij het verschonen van de pleister kan de insteekopening schoongemaakt en geïnspecteerd worden. Probeert u de katheter zo weinig mogelijk te bewegen tijdens het verschonen om te voorkomen dat hij verschuift of er zelfs uitvalt.

Als er lekkage optreedt langs de katheter is het belangrijk eerst te controleren of er geen knik in de katheter zit en of het kraantje goed openstaat. Eventueel kan de katheter doorgespoeld worden met 2-5 cc fysiologisch zout. Dit kan de wijkverpleegkundige doen. U kunt hiervoor ook terecht op de polikliniek Urologie.

U kunt gewoon douchen met de katheter.

De katheter moet na 3 maanden verschoond worden. Dit gebeurt op de röntgenafdeling. U wordt hiervoor een dag opgenomen op de afdeling Dagverpleging.

U heeft de katheter met een bepaalde reden gekregen, bijvoorbeeld een niersteen. Als deze reden is opgeheven en de urineafvloed tussen nier en blaas is weer goed, dan kan de katheter verwijderd worden. Na het verwijderen wordt de wond afgeplakt met absorberende pleister. Er kan de eerste dagen nog wat lekkage van urine optreden. Zolang dit het geval is kunt u de wond afplakken met gaasjes. Het lekken stopt na een paar dagen vanzelf.

Contact

Neem contact met ons op in de volgende gevallen:

- als u meer dan 38°C koorts krijgt
- bij pijn in uw flank
- als er geen urine in de zak komt (en er geen knik in de slang zit en het kraantje goed open staat)
- als de katheter er 11 weken inzit en u nog geen oproep heeft gekregen voor de operatie of voor het verwisselen van de katheter
- als de katheter naar buiten zakt of eruit valt
- als u nog vragen heeft.

Telefoonnummers:

Polikliniek Urologie Rijnstate Arnhem:	088-005 7705
Polikliniek Urologie Rijnstate Velp:	088-005 5328
Polikliniek Urologie Rijnstate Ziekenhuis Zevenaar:	088-005 9512

Buiten kantooruren kunt u voor spoedgevallen contact opnemen met de Spoedeisende hulp, via 088-005 6680.

Bij Rijnstate kunt u telefonisch en voor de meeste specialismen via www.rijnstate.nl uw afspraak maken.

Rijnstate
Postbus 9555
6800 TA Arnhem
T 088 - 005 8888
E info@rijnstate.nl
www.rijnstate.nl

Ziekenhuislocaties
Arnhem
Zevenaar
Velp
Dieren
Arnhem-Zuid

080416/2013-06 Uitgave: Afdeling Marketing & Communicatie Rijnstate, 2013